

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

III. De Peccato Originato Sev Tradvce.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

nōn amari. Demum Euz pecc. primum fuit, ait Scotus, amor proprius; ergo & Adæ esse potuit idem.

AD V. S. Aug. passim ait superbiam in eo fuisse, quod optarint fieri Dij per imitationem, non per naturam; ne vlli subessent. Quod votum potuit inesse animo per inconsiderantiam sine errore præuio.

III. DE PECCATO ORIGINATO SEV TRADUCE

QVÆSTIO XIV.

An sit peccatum aliquod Originale?

HVLDRICVS ZVINGLIVS, patre suo Luthero iunior septennio, in Comment. ad Rom. 5. In quo omnes peccauerunt, sc. non propriè peccatum, ait, sed Effectum peccati, id est, morbum seu defectum: qui tamen per se culpabilis non est, ait lib. de bapr. tract. 3. nec damnationis penam inferre potest. Ibid. Peccatum originale non est peccatum, nisi metonymicè; Sed morbus: id est, conditio, misera quidem illa, at multò lenior, quàm crimen meruerat. Infra: Ista ad peccandum amore sui propensio est peccatum originale, non propriè peccatum, sed fons quidam & ingenium sc. actualium peccatorum. Bullingerus, Bucerus, Gualt. excusant istum, quod originale distinguat ab actuali, & non neget esse peccatum orig: sed esse *Actionem sceleratam* dicat, Sic & Anabaptistæ.

ERASMVS Comment. in Rom. 5. in quo omnes peccauerunt, sc. imitatione, non propagatione, negat expresse originale esse peccatum: In secunda editione: obiecto ei Pelagianismo, fatetur se pecc. orig. agnoscere; at de modo Imitationis, seu Generationis silet.

Ergo tria asserit Zvinglius de pecc. Originali.

1. Esse morbum, sc. Concupiscentiam;

2. Hunc metonymicè esse peccatum: Rõ: Et: Sed contra Lutheranos & Calu. qui volunt esse propriè peccatum.

3. Peccatum originale esse metonymicè peccatum.

LYTHERANI coguntur idem asserere. Quia peccatum originale est doni supernaturalis priuatio, quod superadditum fuit homini; & habitualis à Deo auersio: ac hoc donum negant fuisse superadditum homini: ergo & negare debent pecc. orig. esse propriè peccatum.

SVADENT ZVINGLIANI istis cum Pelagio.

1. Ezech. 18. *Filius non portabit iniquitatem patris.*

2. Rom. 5. *Per vnus inobedientiam peccatum constituti sunt MULTI;* non omnes. Ergo Imitatione actuali multi; nam si Generationem iam Omnes constituerentur.

3. Ibid. *Per vnum hominem;* imitatione: per duos generatione; peccatum intravit in mundum.

4. 2. Cor. 4. *Omnes manifestari oportet;* recipiat vnusquisque propria corporis, prout est.

5. Rom. 5. *Vbi non est lex;* sc. cognita, illi non est præuicatio: at non est cognitio legis infantibus: ergo nec pecc. orig.

6. Rom. 7. *Absque lege peccatum mortuum erat;* Ego autem sine lege viuēbam quando.

RATIO 1. Christi iustitia non creditibus nil prodest: ergo Adæ peccatum non obest non peccantibus.

2. Deus remittit pecc. propria: ergo non imputat aliena,

3. Ratio peccati est esse voluntarium, at nil voluntarium inest infantibus.

4. *Julianus.* Non peccat natus, non generator, non creator. Ergo nemo.

5. Quia gignit, sæpè est à p. or. ablarus.

6. Si p. o. trahitur generatione; foret naturale vitium. Hoc absurdum est: ergo non est peccatum.

7. Si nascuntur homines potestati Satanae subiecti: ergo Sathan eorum est conditor.

AVTOR

AYTOR. Est propriè dictum, peccatum originale:

1. Teste S. Scriptura in *Antichristo* p. 4. q. 11.

2. Testibus S. Patribus contra Pelagianos, etiam ante hos coortos existentibus inde ab Sancto Dionysio.

3. Conc. plura damnarunt illum Pelagianismum: vt Palæstinum, anno 198. Mileuitanum anno 402, &c. *Bellar. l. 4. ca. 6.*

4. RATIO. I. Quia iubet Apostolica Traditio, teste S. Diony. Orig. &c. infantes, de vita periclitantes, esse protinus baptizandos: Nec id Pelagius, Zvinglius, Erasmus &c. negarunt. Atq; ad remissionem peccati id fit. *Aët. 12. Ablue peccata tua &c. Eph. 5. Mundans eam lauacro aquæ in verbo vitæ.* Nisi enim Ioan. 3. *quis renatus fuerit. &c.*

2. Quia Exorcismus in primitiua Ecclesia fuit vsitatus: vt argumentatur S. Aug. l. 6, contra Iulianum, c. 3. *Id tu commemorare timuisti; tanquã ipse à toto orbe exsufflandus esses, si huic exsufflationi; (quã Princeps mundi à paruulis egypticis) contradicere voluisses.*

3. Quia Circumcisio fuit remedium contra peccatum orig. testibus S. Patribus.

4. Quia mors est pœna peccatoribus; at moriuntur & infantes nil voluntate peccantes.

5. Christus mortuus est pro omnibus: ergo & pro infantibus, &c. *Bellar. cap. 7.*

DICTO AD I. ex S. Aug. l. 6. contra Iuli. c. 12. *Non portabit*, quia per Regenerationem abluetur; iuxta Ieremiam

31. *Item nec actuale p. patris portabit; nisi imitetur.*

AD II. S. Aug. *ibid. Multi*, id est, omnes Adamigenæ; quia verè *multi*. vt Gen. 17. *Pater multarum gentium; & cap. 22. In sem. tuo benedicentur omnes gentes.*

AD III. *Autor Hypognostici l. 2. Vir & mulier non sunt duo, sed vna caro.* Vnde Eccl. 24. *A muliere initium peccatis; & per illam omnes morimur.*

AD IV. *Aug. ibid. Si infantes non sint in iudicio manifestandi; nil ad eos hoc dictum attinet: Si sint manifestandi; hanc regenerati recipient propria corporis glorificati; prout gesserunt in Communione sanctorum, licet non per seipsos.*

AD V. Multi legem ignorantes verè tamen peccant in eam: inde peccata ignorantia. Nam Rom. 2. *Qui sine lege peccauerunt, sine lege peribunt.*

AD VI. *Ab sine lege peccatum*, non erat Nullū, sed non cognitum pro peccato; extitit tamen: Rom. 5. *Vsque ad Legem peccatum erat in mundo Non autem imputabatur, cum lex non esset.* Ante Moysen *viuebant sine lege*, in naturæ statu: *At ubi lex aduenit, peccatum reuixit.* id est cognosci cœpit.

AD RATIONEM. I. *Aug. l. 3. de peccat. & remis. c. 2. Christi iustitia prodest credentibus suã, aut alienã voluntate: sic & Adæ pec. obest infantibus alienã voluntate lapsis.*

AD II. *Aug. ibid. c. 8. Deus remittit peccata propria baptizatis; nõ baptizatis imputat alienum.*

AD III. In peccato insunt duo: Actio mala, & Reatus; illa voluntaria esse debet, non hic; Reatus igitur in-

est infantibus absque voluntario proprio.

AD IV. Aug. l. 2. de nupt. c. 28. *Quid quæris latentem rimam, cum habeas apertissimam ianuam? Per unum hominem peccatum intrauit. Ibid c. 26. voluntarium peccatum primi hominis est originalis causa peccati.*

AD V. Aug. l. 2. de nupt. c. 25. 26. 27. baptizatus generat ut homo, non ut baptizatus. Item generat sibi similem in specie, non in individuo: unde pater communicat filio communia naturæ, non individui.

AD VI. Pecc. orig. eatenus est naturale, quod *simus natura filij iræ*: id est, à natiuitate; seu ex conditione materiæ nostræ.

AD VII. Sathan non conditor, sed corruptor naturæ est bonæ. Porro ob argumenta Sectariorum de Traduce p. or. paucis quædam de Anima sunt præmittenda.

QVÆSTIO XV.

Qualis Origo sit anima humana?

Opiniones quinque reiiciendæ; tenenda est sexta. Ad eò verò hinc cognoscitur verum illud Tertulliani lib. contra Hermog. *Philosophi, hæreticorum Patriarchæ censendi sunt.*

I. STOICISMVM hunc; *Animas esse particulas substantia Dei; vertentur Gnostici, Manichæi, & Priscillianistæ in hæresin.*

II. PLATONISMVM hunc: *Animas hominum à Deo creatas cum Angelis, per fastidium celestium, & amorem terrestrium, desubatas in carceres corporum: i hæresin vertit Origenes. De his duobus prolixè in Genealog. p. 4. q. 6.*

III. RABINISMVM hunc Hebræorum quidam olim tenuerunt: *Animas cum Angelis omnes creatas esse; quod Deus nil creavit post diem septimum: nò*

quod peccarint in cælo, luanque iam in corpore detrusæ.

SVADENT istis. I. Deus Gen. 1. hominem creavit die sexto ad imag. & similit. suam, q. æ est in anima: Deinde, Gen. 2. die septimo formavit hominem de limo, quoad corpus. Cum autem par sit ratio omnium animarum, parque corporum: plures creatæ fuc. int. omnes animæ die sexto; corpora septimo.

2. Absurdum videtur aliquid produci post absolutam creationem septimi diei.

AVTOR. Istam opinionem vocat S. Hieronymus stultam apud S. Aug. epist. 27. Eam S. Tho. 1. q. 118. a. 3. sicut futat. Anima, ut pars, est natura imperfecta; ac proinde naturaliter appetit coniungi cum sua materia. At absurdum à Deo factum opus imperfectum, altero die id perfecisse. Est autem imperfecta; quia alioquin forma non foret: nec naturaliter iungeretur corpori, sed violenter in corpore teneret: Inque pœnam è cælo demitteretur in corpus.

DICO AD I. Utrobique narratur productio hominis totius, sed hic brevius, isthic prolixius. Nam Gen. 1. Creato masculo & foemina dixit: *Crescite, & multiplicamini.*

AD II. S. Aug. epist. 28. dicit: Deum die septimo cessa se ab opere creationis, & continuo cœpisse opus gubernationis, & operum multiplicationis, in sua quodque specie: Sic & animas multiplicari ex vna eiusdem speciei, in quæ omnes erant virtute, non actu, voluit: qua eadem voluntate animas singulas hodieque creat corporique disposito infundit.

IV. LYCIFERIANORVM errorem: *Animas gignit parentibus, ut corpora: vide in Genealog. p. 4. q. 6.*

V. S. AVGVSTINVS passim, cum pluri- bus, censuit, Latere originem animarum; nec temerè id definiendum.

AVTOR. Animæ singulæ tunc creantur.

creantur ex nihilo, cum infunduntur corpori sat præparato.

1. Sic Communis S. Patrum; (excepto S. Aug. & Greg. Nysseno:) apud *Bellar. l. 4. c. 11.*

2. Sic omnis Theologia scholastica.

3. Sic causa, cur S. Augustinus senserit latere originem animæ erat, quod nusquam sciret, quomodo peccatum originale possit cum noua animarum creatione defendi contra Pelagianos: At remota quæstione peccati orig. creationem animarum nouam veram esse sensit. Verè autem nec creatio animarum impedit peccati orig. traductionem, nec propagatio animarum ex anima Adæ iuuat propagationem peccati orig. vt protinus liquebit.

QVÆSTIO XVI.

Quomodo deriuatur ad nos peccatum Originis?

I. TERTULLIANVS, Propagari ait pec. originale, quod tam anima, quam corpus sit ex traduce, seu animâ patris.

AVTOR. Error est iste. 1. Quia sic carnis vitium inficeret animam, & corpus ageret in spiritum.

2. Labes carnis non est peccatum antè, quàm accesserit anima; cui propriè inest peccatum, indeque transit vis in corpus.

II. MAGISTER, Gandauen. &c. Animam volunt creati à Deo; carnem inquinatam traduci, & inquinare, ob libidinis ardorem, ex qua p. o. traducitur; Sicque morbidam qualitatem corporis redundare in animam.

III. HALENSIS, Bonauent. volunt Animam à carne inquinari; non quod carni p. o.

inhæreat; sed quod caro, iustitia originali carens, rebellet spiritui, trahens animam deorsum, ac distorquens.

AVTOR. Contra hoc militant ista.

1. Quia Infantes ante vsu rationis non habent rebellionem carnis, nisi in potentia; ergo nec haberent pec. orig. quod falsum.

2. Homo in puris naturalibus eam pateretur rebellionem; nec tamè haberet pec. orig.

3. Si Deus tolleret omnem fomitem; homo tamen contraheret pecc. orig.

4. Spiritus carni vel resistit; tunc non peccat: vel non resistit; tunc peccat actualiter non originaliter.

IV. SENTENTIA igitur VERA est *D. Tho. 1. 2. q. 81. a. 1. & plerumque.*

I. Ad traductionem peccati orig. tantum requiri; vt homo per veram generationem ab Adamo descendat: Roman. 5. *In quo omnes peccauerunt; vt in cuius lumbis omnes fuerunt.* Medium itaque, quo pec. or. traducitur, est Generatio, quæ per seminales rationem patris, tanquam principalis Agentis, procuratur. Sic *Conc. Trid. sess 6 c 3.*

II. Non tamen anima ex sua creatione maculatur; sic n. Deus peccati foret autor: Inquinatur autem ex infusione sui in corpus, respectu corporis; non infundentis. Quia creatio est solius Dei simpliciter: infusio autem est & Infundentis Dei, & Recipientis corporis simul.

OBICIUNT Pelagiani: 1. Peccat. orig. sedem habet in anima, non in carne; sed anima non trahitur ex Adamo: ergo nec peccatum originale.

2. Julian. Non peccat natus, non gignens, non creans: ergo non est peccatum originale.

3. Si per generationem pecc. or. deriuetur; hæc erit causa peccati; ac proinde malum erit matrimonium.

4. Si per generationem sit p. or. ergo vitium erit naturale; & vel tribuendum Autori naturæ; vel non dicendum peccatum.

DICO AD I. Compositum trahitur ex Adamo, & natura humana, cui inest pec. or. Vnde gignens producit p. or. per accidens, ratione generationis; non per se.

AD II. Rom. 5. *Per unum hominem peccatum intrauit: in quo, ut capite, & specie generis humani, omnes Peccauerunt, peccato cum Natura pertransiente.*

AD III. Homo per accidens, non per se, nascitur cum pec. or. Nam hoc accidit naturæ, quæ matrimonio propagatur aliunde corrupta: fuisset n. etiam in statu innocentie matrimonium.

AD IV. Naturale dicitur quid bifariam:

1. Essentialiter, quod vel pars est essentia, vel immediatè ex hac fluit.

2. Accidentaliter adueniens: Hoc; non priore modo, peccatum originale est animæ naturale vitium, tribuendumque capiti hominum Adamo, non Deo.

QVÆSTIO XVII.

An omnes homines concipiantur in peccato originali Ordinarie?

I. LUTHERANI plerique volunt, pec. originale tam in corpore toto, quam animæ inesse; vt à plan-

ta pedu vsque ad verticem non sit sanitas in te.
KEMNITIVS p. 2. Exam. ad Trid. sess. 5. vult etiam embriorem informem, ac inorganizatum, tenent pec. or. Itaque neminem ab eo excipiunt.

II. ZVINGLIUS lib. de bapt. &c. Certum statuit, in filiis Fidelium nil de pec. or. inesse: Probabiliter de prolihus Infidelium censet eundem: Quin, absolutè negat esse peccatum originale.

III. CALVINUS Inst. 4. c. 16. §. 24. 25. Et in An tidoto ad sess. 6. c. 5. asserit, Fidelium Prohiberi non imputari pec. or. Quin sanctas esse ante baptismum, membraque Ecclesie. Sic & Bucerus, Martyr, Bulling. &c.

SVADENT isto fundamento: Gen. 1. Sic tuam pactum meum inter me, & te, & semen tuum post te, in generationibus tuis sœdere sempiternis: Et sim Deus tuus, & semini tui post te. Plura pat. de bapt.

2. Cal. 1. Cor. 7. Filii fidelium sunt sancti: ergo.

3. Pecc. orig. in parentibus est deletum per baptismum, seu potius fidem: ergo quod non habent, non dant.

AVTOR. I. Pec. or. non inest corpori per se. Quia D. Th. 1. 2. q. 83. a. 1. caro non est capax culpæ, cum nullo modo pollet voluntate; culpa autem esse voluntaria debet voluntate propria, vel aliena.

2. Est autem pec. orig. in Semine, vt in causa instrumentali: Quia per virtutem seminis actiuam & dispositiuam peccatum originale cum natura traducitur, mediante semine.

3. In Anima verò propriè, vt in subiecto, inest; vt quæ sola esse culpæ subiectum queat.

4. At an sit in Essentia animæ; vt D. Thomæ rectius placet: an in voluntate; vt Scotus; an in Apperitu sensitiuo; vt Durando videtur: sus de que est in præsens.

II. Omnes qui per ordinariam generationem

nerationem ex Adamo descendunt, pec. orig. contrahunt. Nisi quod B. V. Maria videtur speciali priuilegio excepta: Christus autem fuit sine patre conceptus; Vnde Christi Corpus fuit in Adamo quoad Substantiam; sed non quoad Seminalem rationem. Sic D. Tho. 3. q. 3. l. 1. a. 1.

III. Fidelium infantes non sunt peccati orig. exortes.

1. Sic Scriptura in *Antichristo*. p. 4. q. 12.

2. Sic S. Patres omnes; vt nec vnum pro se adducere sectarii queant. S. Hieron. epist. ad Latam. *Christiani non nascuntur; sed sunt*. S. Aug. l. 2. de pec. orig. c. 40. *Regeneratus non regenerat filios carnis; sed generat; ac per hoc in eos, non quod regeneratus est, sed generatus, trajcit. Sic igitur siue reus infidelis, siue absolutus fidelis, non generat absolutos vterque, sed reos. Quomodo non solum Oleastri, sed etiam olea semina, non oleas generant, sed oleastros.*

3. Sic Conc. Mileuitanum can. 2. Siricius Papa epist. 1. c. 2. Sic vsus Ecclesie totius festinat cum paruulis ad baptismum.

Dico AD I. Ea promissio facta est Abrahamæ secundum Fidem, non Carnem, Rom. 1. 9. Gal. 3. 4. ideo fidelium proles pertinere ad fœdus illud populumque Dei incipiunt non ratione carnis, sed fidei per baptismum; quem suscipere quoddam credere est.

AD II. Dicuntur ibi filij infidelium sancti, sicut, infidelem coniugem sanctificari per fidelem, dicitur, sc. nõ sanctificatione à peccatis.

AD III. S. Augustinus respondit supra, Sic ex circumciso nascitur in-

circumciscus; ex Christiano non Christianus. Sic ex non nigris rebus fit atramentum: Ex filicis & calybis tactu existit ignis, qui neutri tamen inest.

QVÆSTIO XVIII.

An Conceptio B. Mariæ fuerit affecta peccato originali

LYTHERANI duo asserunt infanda.

I. POMERANVS in *Comment.* c. 1. & 44. *Ierem.* Papis articulus est fidei, B. Virginem & sine peccato, & ex Sp. Sancto fuisse conceptam.

II. ILLYRICVS *Cent.* 9. c. 10. Helhusius, Kemnitius in *sess.* 3. Sententiam de Immaculata B. Virginis Conceptione esse erroneam; Defendi contra verbum Dei: Non posse pro ea scripturas afferri, non Traditionem, non Patres; sed reuelationes crepari solas.

SVADENT multis. I. SCRIPTVRIS. 1. Quæ, ait Kemn. solum Christum excipiunt à peccato: vt 2. Cor. 5. *Eum qui peccatum non nouerat.* Heb. 7. *segregatus à peccatoribus.*

2. Quæ vniuersis hominibus peccatum adscribunt. Vt. Rom. 5. *In quo omnes peccauerunt.* 2. Cor. 15. *In Adam omnes moriuntur.* Eph. 2. *Erasmus naturâ filii ira.*

3. Si vnus pro omnibus mortuus est, 2. Cor. 5. *ergo omnes mortui sunt; & pro omnibus mortuus est Christus.* Quod si B. V. semper iusta fuit; ergo nec antè, quàm esset in rerum natura, nec postea, fuit peccato obnoxia.

II. S. PATRES negant fuisse Immaculatam.

1. *Manifestum est,* ait Kemnitius, *quod non sentiat, Augustinus, Mariam sine peccato conceptam fuisse. Alias enim non opus fuisset, conferri Ipsi gratiam ad vincendum peccatum.* Collatam verò esse docet S. August. l. de nat. & grat. c. 36.

2. Aug. l. de fide, c. 26. *Firmissimè tene; Omnem hom qui per concubitus concipitur, cum pec. orig. nasci;* Sic & S. Ambr. & Euseb. Emif. hom. 2. de Nat. Dom. *A peccati orig. nexu nullus immunis existit; Ne ipsa Genetrix Redemptoris.*

3. Aug. l. de perfect. iust. *Quisquis fuisse in hac vita aliquem hominem, vel aliquos putat; excepto vno Mediatore Christo; quibus necessaria non fuerit remissio peccatorum; contrarius est S. Scriptura huius: Per vnum hominem pecc. &c.*

4. S. Aug. l. 5. in Iulianum, c. 9. *Per concupiscentiam Christus concipi noluit. &c. Maria corpus, quamuis inde venerit; tamen eam, concupiscentiam sc. non traiecit in Corpus, Christi sc. quod non inde concepit. Corpus Christi inde dictum esse, in similitudine*

CARNIS

carne peccati; quia Omnis alia hominum caro peccati est; quisquis negat. Ecce detestandus hæreticus inuenitur.

5. S. Bern. epist. 17. ad Lugd. Can. & S. Anselmus docent B. V. conceptam in pec. orig.

III. Ex RATIONE. 1. Si B. V. non fuit captiua; ergo nec verè redempta fuit.

2. Christus mortuus est pro omnibus peccatoribus, non pro iustis.

3. B. V. omnes humanas pertulit ærumas, ac mortem; at hæc sunt stipendia peccati.

4. Gloriæ Christi derogat, si priuilegium immaculatæ conceptionis alteri tribuatur.

IV. MENDACIA Kemnitiana sunt: 1. pag 520. Tempore Lombardi ignota fuit opinio de Immac. Concept. B. V.

2. Lombardus ex S. Augustino disputare cœpit: B. Virginem in conceptione Christi liberatam ab omni peccato, & fomite etiam.

3. Posterius eius excogitarunt sanctificationem in utero, & sanctam Natiu. Virginis.

4. Inde è contra est nata opinio de Immacul. Concept. Virgin.

5. Demum Conc. Trid. in append. de concept. 1. Virg. vt & Sixtus IV. liberum fecit opinari extra, præter, & contra Dei verbum.

AUTOR. De hoc duo: Certa, & Probabilia. Certa sunt quatuor: 1. B. Mariam in utero sanctificatam fuisse.

2. In Adamo aliquatenus peccasse.

3. Ante Animationem non fuisse sanctificatam.

4. Non esse de fide Immaculatam conceptionem. Probabile vnum; de Immaculata conceptione. Atque hæc contra hæreticos differemus.

I. B. Virgo, nondum nata, fuit in utero sanctificata.

1. Quia credendum, Deiparæ maiora data priuilegia, quàm cuiquam Sanctorum: at Jeremias cap. 1. Baptista, Luc. 1. sanctificati in utero fuerunt.

2. Quia festa instituit Ecclesia non nisi Sanctis: at B. Mariæ Natiuitati festum indixit: *dist. 3. de Concep. c. 1.*

3. Sic & S. Patres apud *Canisium l. 1. Mariæ, c. 5.* Itaque id negare, prorsus

erroneum est: Catharinus vult esse hæreticum: Malè: quia non est aperte definitum. Neque tantum est probabile ac pium; vt Caietano visum; Sed verum ac certum.

II. Deipara peccauit in Adam; & ex vi conceptionis suæ fuit obnoxia pec. orig. siue; habuit debitum id contrahendi; nisi gratiâ Dei fuerit impeditum.

Est contra Catharinum & Galatinum l. 7. c. 10. qui ideo negant: Quod ad pec. orig. constituendum duorum querant: Contentum fuisse in carne Adæ: Et in Pacto Dei cum Adam; At B. Mariam potentiâ fuisse in Adam carne; sed non in Pacto Dei.

Sed probatur 1. Rom. 1. *Omnis Adam peccauerunt.*

2. Quia cæteroquin B. V. non fuisset redempta à Christo, pro Omnibus mortuo. Mat. 1. *Ipse saluum faciet populum suum.* Ioan. 1. *Agnus Dei qui tollis peccatum Mundi;* 1. Cor. 15. *Sicut in Adam omnes moriuntur; ita & in Christo uiuificabuntur.*

3. Alioquin non contraxisset penalitates mortalium.

4. Tota ratio contrahendi pec. orig. est generatio per seminalem modum; at talis fuit Beatæ Mariæ generatio à Ioachim & Anna.

5. Potest dici quis conceptus in pec. orig. etiam cum est embrio in foetibus & inanimatus; licet pec. orig. propriè non existat nisi in anima rationali; quia tamè reuera tunc incipit homo existere quoad partem vnâ, sc. corpus quod ex natura corrupta trahitur; dici corrupta potest; vt ei ex vi generationis debeat nasci inde peccato.

catores hominem, ubi primum fuerit animatus. Idem erat debitum S. Mariæ: Sed Priuilegium exceptionis occurrit.

III. Ante Animationem B. V. nec Formaliter, nec Radicaliter potuit Sanctificari. *Non formaliter*, sc. per formalis sanctitatis infusionem; quia huic subiectum est persona, homo, anima rationalis. *Non radicaliter*, sc. in parentibus, vel semine, ita disponendo statum, ut non posset esse organum, per quod pec. orig. transfunderetur: Quia in semine nulla inest qualitas, qua intelligi possit semen mundari, & prolem in eo, seu radice, sanctificari. Nam, supposito Adæ lapsu: conceptio naturalis semper est inefficax, ut ex vi illius gratia inducatur. 2. Quia decretum diuinum est immutabile; Sed illud erat; ut, Adam peccate, omnes posterius conciperentur inimici Dei: Cui decreto repugnat, ut quis, sub eo contentus, sine pec. or. concipiatur. 3. Adhæc, B. V. fuit obnoxia peccato orig. Ergo vel minimum in primo conceptionis instante fuit obnoxia: Nam antè id habere non potuit debitum orig. pecc. Quare, (posito quod in Adam peccarit; ut ponere necesse est) non potuit in primo conceptionis instante gratiam habere: hoc enim repugnat isti, esse obnoxiam orig. peccato; licet etiam solum in alio, sc. Adamo: qualis enim Homo præfuit in Adæ; talis est etiam in se primo suæ conceptionis puncto, quo esse Homo incipit.

NOTANDVM. Peccatum Adæ communicatur cum posteris trifariam.

I. Peccarunt in Adam, cum hic præceptum transiret. Ast, ut tunc nõ in se actu, sed in Adamo potentia subsistebant; ita in eo peccarunt potentia, non in se actu.

II. Peccant in priore *conceptione seminali* inanimata, ante conformationem & animationem fœtus, ratione vniuersus partis, ex naturâ corruptâ vitiatâ.

III. Peccant in altera *conceptione Rationali*, seu in Animatione; in qua propriè homines esse incipiunt.

I. Modo, B. Mariam in Adamo peccasse Quidam negant: Quod ab ea lege vetiti elus, sola Deipara fuerit excepta: ac proinde gustarit quidem cum Adamo pomum; sed non peccarit contra prohibitionem, & exempta ab illa. At Bellarmino hæc sententia non admodum tuta videtur. Quia omnibus conuenit, Deiparam esse redemptam; *Christus enim pro Omnibus mortuus est*, 2. Cor. 5. sine exceptione: at B. V. Si nec actu nec potentia; nec in se, nec in Adamo peccauit, quomodo redempta dici potest?

II. Modo, B. V. non fuit libera ab orig. pec. quia per seminalem rationem, ut omnes, concepta fuit: ut supra docuimus.

III. Modo, putatur in primo creationis sui puncto, Deipara præseruata ab orig. pec. fuisse: Et hoc solo Diua differt à cæteris, Ierem. ac Baptista sanctificatis. De hoc quæstione sequente.

DICO AD POMERANVM, eum mētiri. Nam Sixtus V. in Constit. *Græuenimis*; de reliquiis; dicit nondum esse quæstionem de Conceptione B. V. definitam: & excommunicat dam-

d nantes

nantes alterutram sententiam hæreticos. Sic & *Concil. Trid. sess. 5.* Et Pius V. in *Constit. edita* de super. Conc. Basiliense quidem definiuit Immaculatam conceptionem; Sed Papa id non approbavit.

I. DICO AD SCRIPTURAS, I. Rectè eas docere Christum solum or. peccati expertè; vt qui nec in se, nec in Adamo peccauit: vt pote conceptus solus ex Sp. Sancto, absque virili semine. Deipara verò caruit pec. orig. ex priuilegio gratiæ; non vi generationis humanæ.

AD II. Deipara peccauit in Adam, & mortua fuit in eodem; fuitque naturâ filia iræ: Sed gratiâ semper filia misericordiæ.

AD III. Vt mortua in aliquo fuit Deipara, sc. ex vi generationis; ita & in eodem Christus pro ipsâ viuificanda mortuus est. Tribus autem temporibus obnoxia morti fuit:

1. Dum in lumbis Adæ, maiorumque suorum fuit.

2. In vtero matris concepta primum materialiter ex parte.

3. In primo instanti Animationis, vbi ordine naturæ prius est subiectum, quàm accidentia; prius persona, quàm peccatum, aut iustitia inherens.

II. DICO AD S. Patres. I. Gratiâ opus ei fuit ad præseruationem à peccor. & actuali.

AD II. III. IV. patet ex dictis.

AD V. Sanctus Bernardus docet, quæ sunt contra Kemnitium.

1. Beatam Mariam antè fuisse sanctam, quàm natam.

2. Fuisse omnis pec. actualis exortem.

3. Suam pro Sanctificatione sententiam submittit Rom. Ecclesiæ.

4. Conceptam dicit in pec. or. subaudi, Conceptione priore seminali; non altera Animationis.

5. Sanctificatam; subaudi in infusione animæ; non post eam. Sic & S. Anselmus est intelligendus.

III. DICO AD Rationes; Ex dictis fat liquet responsio.

AD IV. Redempta fuit Anima præseruata; non Caro. ideo hæc arum nosa permanfit, &c.

IV. DICO AD Mendacia Kemnitii. I. S. Bern. & S. Anselmus diu antè Lombardum id docuerunt.

AD II. Ex iisdem, vt ex S. Augustino liquet iam olim hanc viginti quæstionem.

AD III. At Sanctificationis iisdem patet antiquitas altior.

AD IV. At S. Bern. epist. 174. scribit contra Immaculatam conceptionem.

AD V. Libertas opinandi alterutrum relicta est eò, quòd neutrum S. Scripturæ repugnaret.

QVÆSTIO XIX.

An B. Maria Animatio fuerit Immaculata, an Sanctificata?

LUTHERANI, vt quæst. præcedente liquet, multo discernunt Marianam conceptionem ab omnium nostra. Apage profanum vulgus.

AUTOR. Quæstio hæc Moralis est, & ingenii, & exercitii; non Fidei, inter Orthodoxos. Nihil adhuc definiti- uijt Ecclesiæ: Festum Conceptionis infir-

instituentem declarauit solum, magis videri pium conceptionem Immaculatam.

2. Afferens tamen alterutram sententiam esse falsam, peccat lethaliter; estque excommunicatus, vt temerarius: *Extrauag. Graue nimis*. Innouauit hoc decretum Conc. Trid. & Bulla Pij V.

3. Concionatoribus interdictum est sub pœna excommunicationis coram populo, vt incapace, de hoc disputare pro suggestu, cū alterutrius refutatione: solum referre quid obiter permissum fuit.

4. Nunc ea permissio ad Immaculatam Conceptionem solam est restricta: Non obstante, quod *Antiquior ac prior* priscorum Scholasticorum, cum S. Patribus, sibi constiterit sententia de Sanctificatione: & *Recentior*, post Scorum, cœperit inualescere de Immaculatione.

5. Vtraque ducitur Scripturis, S. Patribus, Ecclesiæ Consensu, & Rationibus: *Prior* insuper Antiquitate; Sed solam intra Probabilitatem; extra Euidentiam.

6. Vtrimque præcisè solum quaeritur de primo Animationis Marianæ puncto; *Fueritne Priuilegiatum, necne?*

7. PRIVILEGIATIO nulla vtrinque agnoscitur feminalis, seu actualis; in via & serie generationis inde ad Adam descendente, vsque ad primum Instans negatiuū Animationis B. Mariæ: Primum positiuum autem infusionis animæ in corpus sub dispositionis Vltimum quod sic, censetur æterno præseruationis à pec. orig. id est,

Immaculationis; aut Sanctificationis, priuilegio gaudere.

IMMACVLATIO propriè dicitur priuilegiata; non Sanctificatio: Doceaturque istis.

1. Scripturis probabiliter, i. Adam, 1. Cor. 15. *Forma fuit futuri Christi*: Sed ex terra nondum maledicta formatus fuit; ergo & Christum decuit ex matre Nunquam, an Non, maledicta formari. S. Andrea Apostoli hæc vox fertur: *Sicut de terra immaculata factus fuerat homo primus; ita necesse erat, vt de Immaculata (ex priuilegio, aut Sanctificatione) Virgine Christus nasceretur.*

2. Eua fuit immaculatè formata: at S. Patribus est figura Mariæ: ergo & hæc decebat immaculatâ animâ informari: An & debuit? Vnde patet debita præseruatio?

3. Cant. 2. *Sicut lilium inter spinas; sic Amica mea inter filias*. Cant. 4. *Tota pulchra es Amica mea; & macula non est in te &c. Hortus conclusus, fons signatus*. Hæc de Deipara; at sic, vt & de Ecclesia; exponunt S. Patres. Et hæc canit; *Nigra sum; sed formosa.*

II. SS. Patres. 1. S. Ambr. *Virgo per gratiam ab omni integra labe peccati: originalis, an actualis? per Sanctificationem, an immaculata*. S. Hier. *Deduxit eos in nube diei: Nubes ea non fuit in tenebris sed semper in luce*, B. Maria. Semper, est tempus; instans, non: ideo nec impleant.

3. S. Aug. *De V. Maria, propter honorem Domini, nullam prorsus, cum de peccatis agitur; an actualibus: nam originale est vnicum; habere volo quaestionem; Inde enim scimus, quod ei plus gratia collatum fuerit, ad Vincendum omni ex parte*

peccatum; Vtrumque? Originale, vt euaderet; actuale, ne inuaderet? *qua concipere, & parere meruit eum, quem constat Nullum habuisse peccatum.* Nota differentiam: Christus, nullum habuit: Maria vincere potuit: Hoc verò gloriosum vtrique est; illud Neceffarium; non hoc. Christus, ait idem l. 5. in Iulianum, c. 9. *Profecitò peccatum maius fecisset, si paruulus habuisset.* Sic & B. Maria, nisi Sanctificatione vicisset: at Immaculatio nō habuit, quod vinceret: Nisi fortè feminalem potentiam ad pec. orig.

4. S. Cyprianus forsan: *vas electionis, Maria, natura communicabat, non culpa.* Nec Instantaneæ: an diutius in hærenti? *Natura vitiatæ?* an Priuilegiatæ?

5. Sophronius. *Maria, ab omni contagione liberata.* Quomodo per sanctificationem, an priuilegiationem?

6. S. Damasc. *Natura gratiam antevertere ausa non est.* Liquida vox, distinctionisque incapax asserit Immaculationem.

7. Idiotus ait ante annos 800. *Macula originalis non est in te.* Post animationem: At in hac *Fuit: ne* quæstio manet.

8. S. Damianus: Altiore genere ait sanctificationis Beatam Mariam fuisse mundatam; quam Ieremias & Baptista. *Mundatam, sanctificatam* ait. Cætera S. Patrum, de gratia post animationem vnus capi posse videntur.

III. Ecclesiæ Consensus in Immaculationem (vt piam ac probabilem) est mirificus, inde ab Sixto IV, in Extrau. *Cum præ excelsa & Graue,*

2. Leo X. Ordinem Immaculate conceptionis confirmauit.

3. Conc. Basiliense Oecu. isthuc contemnit; licet Papa nullus approbavit.

4. Academiæ quædam iurant in Immaculationem.

5. Festum Conceptionis dicitur vulgò Immaculatæ.

6. Conc. Trid. post traditam Communem de pec. or. doctrinam, declarat *Non fuisse mentem S. Synodi B. Virginem his decretis in ludendi.*

IV. RATIO fauet, I. Quia præter uare exemptam Deus potuit: Ceterum est: Ergo & Voluit. At voluntas vnde liquet? Decretum obstat Dei Concipiendos omnes in Orig. nullitia: si mandatum seruarit Adam: sint concipiendos in orig. peccato. At decretum hoc voluntatis vniuersalis perstat in via generationis communis; nil tamen derogat extraordinariæ Bonitati Dei ac voluntati Particulari; huius non ademit. At hæc particularis voluntas vnde liquet: *Cum quod matum est ex carne, caro est?*

Voluit autem Deus, I. Quia honor Matris est prolis.

2. Maxima Christi & Mariæ coniunctio erat: at nulla Christi ac Bealial.

3. *Quia sapientia non habitabit in corpore subito peccatis.*

4. Deus voluit in cælis euectam supra omnes Angelos: ergo & in terris priuilegiari, præ protoplastis cum iustitia orig. creatis; sed lapsis; præque Angelis iustis, sed non lapsis. Reuelationes S. Brigittæ huc fauent probatæ,